

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Pf. 733.

Budapest, 2016. június 3.

Tárgy: IV/810-1/2016. sz. ügyben alkotmányjogi panasz kiegészítése és hiánypótlás

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED] indítványozó képviseletében hivatkozással az Alkotmánybíróság 2016. máj. 2-án kelt felhívására az alábbi

kiegészítést és hiánypótlást

terjesztem elő.

I. Iratok csatolása

1. A 2016. máj. 2-án kelt felhívásnak megfelelően jelen beadványomhoz az alábbi iratokat csatolom:
 - I/6 alatt az Alkotmánybíróság előtti eljárásra vonatkozó ügyvédi meghatalmazást;
 - I/7 alatt az indítványozó képviseletében eljáró személyek képviseleti jogosultságát igazoló cégkivonatot és aláírási címpéldányt; továbbá
 - I/8 alatt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdése és 57. § (1a) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdése által előírt Adatkezelési Nyilatkozatot.

II. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése

2. A korábban benyújtott alkotmányjogi panaszomat – a 2016. máj. 2-án kelt felhívásra is tekintettel – az alábbiak szerint egészítem ki, egyúttal azt az alábbi lényegi pontok mentén foglalom össze.
3. Korábban benyújtott panaszomban már kitértem az alapul fekvő jogvita és annak az indítványozó alapvető garanciális eljárási jogait elvonó, ill. sértő választottbírói eljárásra és ítéletre. Erre itt ezért csak az alábbiak erejéig térek ki:
4. A választottbírói felek közötti vállalkozási szerződés részletesen szabályozta a felek egymással szemben támasztható követeléseit és annak érvényesítési módját. A szerződés megbízója, a jogvitában alperes [REDACTED] 13. máj. 10-én MB113/Co-02 számon terjesztett elő – indítványozó állítólagos késedelmén alapuló – követelést indítványozóval szemben, azonban annak alátámasztását szerződésszegő módon mellőzte. Indítványozó ezt vitatta, így a szerződés szerinti Mérnök hozott arról döntést, aki eljárása során a szerződéses kötelezettségeit egyébként megszegve a megbízó követelését jóváhagyta. Alperes követeléséből 2013. szept. 20-án 2.277.151,33 EUR összeget beszámított az indítványozót egyébként megillető, de a szerződés szerint visszatartott összegbe.
5. Az indítványozó a szerződéses rend szerint a Mérnök által jóváhagyott MB113/Co-02 számú megbízói követelést választottbírói előtt megtámadta, mivel abban az alperesi követelés nem felelt meg a megjelölt jogcímének, így keresetében elsősorban kérte annak megállapítását, hogy a „[...] az alperes MB113/Co-02 számú követelésében szereplő közvetett költségek nem más vállalkozók készenléti és lassítási költségei”, valamint kérte alperest kötelezni az általa beszámítással már érvényesített összeg visszafizetésére. Alperes a keresettel szembeni védekezésében a korábbi MB113/Co-02 számú megbízói követelésből önkényesen kiemelt egyes részeket, és azokat, ill. a korábbi beszámítását utólag pontosítani kívánva arra hivatkozott, hogy a beszámított összeg erejéig őt mindenképpen megilleti jogos követelés, így korábbi beszámítása is jogszerűen történt.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/810-2/2016
Érkezett:	2016 JUN 08.
Póldány:	1
Melléklet:	4 db
Rögzítő:	1

6. A választottbíróság elutasította indítványozó keresetét egy olyan eljárásban, amelyben az eljáró tanács az indítványozó alapvető eljárási jogait súlyosan megsértette, ill. elvonta.
- a) Az eljáró tanács – feltehetően észlelve alperesi védekezés elégtelenségét – az alperesi védekezésbe beavatkozott, alperes részéről az eljárásban beszámítási kifogás előterjesztését írta elő addigi védekezése helyett, téve ezt alperes kifejezett nyilatkozatai ellenében.
 - b) Az eljáró tanács a kereset helyett az eljárásban így előterjesztett, a korábbi alperesi követeléstől tartalmában eltérő beszámítási kifogást bírálta el, mellőzve és nem vizsgálva az indítványozó azon hivatkozását, hogy a korábbtól eltérő követelés az eljárásban a szerződés szerint nem is érvényesíthető.
 - c) Azzal, hogy az eljáró tanács a kereset helyett a beszámítási kifogást bírálta el, de annak jogcímét sem volt hajlandó megvizsgálni (azaz hogy az is készenléti vagy lassítási költségeket tartalmaz-e), indítványozó már csak úgy mentesülhetett volna a felelősség alól, ha az általa okozottnak állított késedelem alól kimenti magát.
 - d) Ezért indítványozó az eljárásban egyrészt hivatkozott egy másik választottbírósági ítéletre, amely többek között a késedelemhez kapcsolódó határidő érvénytelenségét mondta ki, ezzel értelemszerűen kizárva a késedelem lehetőségét, másrészt több előadást tett vétkessége alóli kimentésre is.
 - e) Az eljáró tanács a másik választottbírósági ítéletről kimondta, hogy annak jelen ügyben kötő ereje nincsen, majd az abban foglaltakkal ellentétesen a vonatkozó határidő érvényességét állapította meg, másrészt a periratokkal ellentétesen azt mondta ki, hogy indítványozó nem tett kimentésével kapcsolatban előadást.
7. Panaszom 21-26. pontjaiban bemutattam azt a 6 érvénytelenségi okot, amely alapján a Fővárosi Törvényszéktől kértem a választottbírósági ítélet érvénytelenítését, valamint panaszom 46. pontjától kiemeltem azt is, hogy a törvényszék ezen keresetemet elutasította, de ítélete olyan általánosságokat fogalmazott meg, amelyekből az érvénytelenségi okok tényleges vizsgálata, azok tényleges elbírálása nem tűnt ki. Korábbi beadványomban a hat okból többre kitértem, de az akkor nem említett (i) [a választottbíróság ítélete nem felelt meg a felek megállapodásának] és (iv) [közrend sérelme az ítélt dolog alapelveinek megsértésével] érvénytelenítési okokra sem adott a törvényszék ítélete érdemi választ, indokolást.

[ad (i) érvénytelenítés ok]

Az ítélet azzal kapcsolatban, hogy a felek megállapodása és az eljárási szabályzat nem adott lehetőséget a választottbíróságnak arra, hogy alperes érdekében alperes védekezésébe beavatkozzon, csupán annyit állapított meg iratellenesen és az ezzel ellentétes bizonyítékokra való bármilyen kitétel nélkül, hogy ilyen beavatkozás a választottbírósági eljárásban nem történt, majd ennek ellentmondva azt emelte ki, hogy mivel alperes szerint a beavatkozás ellen az indítványozó haladéktalanul nem tiltakozott, ezért az Eljárási Szabályzat 16.§-a értelmében úgy kell tekinteni, mintha indítványozó ezt a választottbírósági beavatkozást elfogadta volna. Az indítványozó azon előadására ugyanakkor az ítélet nem tért ki, hogy a beavatkozás és annak következménye kizárólag a választottbírósági ítéletből tűnt ki, így elkésett tiltakozásról nem is lehet szó. Mindezek alapján nem állapítható meg az, hogy ezen érvénytelenségi ok tekintetében a Törvényszék érdemi döntést hozott.

[ad (iv) érvénytelenítés ok]

Az ítélet azzal kapcsolatban, hogy a választottbíróság döntése az ítélt dolog elvét sértve sértette a közrendet azzal, hogy egy korábbi választottbírósági döntéssel elbírált kérdéstről mást állapított meg (érvénytelennek kimondott határidőt maga érvényesnek tekintett, vö. alábbi 18. ponttal is), csupán annyit rögzített, hogy a választottbíróság ítélete a res iudicata alapvető jelentését nem vonta kétségbe, nem tagadta az ítélt dolog polgári jogi hatályának jelentését és következményeit, továbbá a választottbíróság döntési és mérlegelési szabadságára tartozott, hogy mennyiben értékelt maga is más eljárásban részben állított tényeket. Mindez azonban az érvénytelenítési okra, annak érdemi elbírálására nem ad választ, hiszen az ítélt dolog sérelmét nemcsak az jelentheti, ha ezt az alapvető eljárási nyíltan megkérdőjelezi, hanem jellemzően éppen az, ha egy eljárás egy korábbi jogerős

ítéletben megállapított kérdést másként bírál el, ami éppen az ítélt dolog miatt egyáltalán nem tartozik egy ilyen későbbi eljárás döntési és mérlegelési szabadságába.

8. Az érvénytelenségi okok érdemi elbírálásának hiányában pedig a törvényszék ítélete is ugyanolyan hibákban szenved, ill. ugyanolyan alapjogokat sért, mint az érvényteleníteni kért választottbírói ítélet.
9. Az alapjogok sérelme kapcsán – fenntartva az eddig kifejtett minden jogsérelmet – három főbb jogsértésként azt emelem ki, hogy:
 - (i) A választottbíró az egyik fél, nevezetesen az alperes helyett védekezett, helyette és nyilatkozatai ellenére alapította a fél védekezését eljárásbeli beszámítási kifogásra, majd végül ezen momentum alapján döntött alperes javára.
 - (ii) Az alperesi követelés jogcíme (lassítási és készenléti költségek) vitatottak voltak (azokat indítványozó mindvégig vitatta, sőt éppen ezen kérdés elbírálására irányult keresete). A választottbíró a jogvita alapját képező vitatott jogcímet azonban meg sem vizsgálta, bizonyítást nem folytatott le, hanem az egyik fél, nevezetesen alperes állítását minden vitatás ellenére, majd mindenféle erre vonatkozó ítéleti indokolás nélkül tényként fogadta el és ez alapján döntött alperes javára.
 - (iii) A választottbíró látszólag egyetlen kimentési lehetőséget hagyott ezen sajátos eljárásában indítványozó felelősség alóli kimentésére, nevezetesen, ha állított késedelme alól kimenti magát. Erre indítványozó az eljárásban több előadást is tett, azonban ezeket az eljáró tanács nem elbírálta, hanem azzal a valótlan és iratellenes megállapítással negligálta, hogy indítványozó nem is nyilatkozott kimentéséről, így felelőssége fennáll. Tehát indítványozónak valójában még ez a kimentési lehetősége sem állt fenn.
10. A fenti pontban bemutatott momentumokon nyugvó eljárás nem lehet tisztességes eljárás, hiszen ilyen eljárásban a fél, nevezetesen indítványozó a jogvita kimenetelére semmilyen befolyással nem bír, eljárási jogai érdemben nincsenek (keresetét, perbeli nyilatkozatait negligálják, a másik fél előadásait a bíróság segíti). Ugyanígy nem lehet tisztességes eljárás az, ha kvázi jogorvoslati jogával élve az érvénytelenítési keresetében foglaltakat érdemben az állami bíróság nem bírálja el, mert az ítéletében megfogalmazott tág általánosságokból nem állapítható meg az érvénytelenségi okok hiányának mibenléte, ill. azok tényleges, érdemi elbírálása.
11. Erre is tekintettel panaszomat elsősorban a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére alapítom, amelyet eredeti beadványomban kifejtettem.
12. Az Alkotmánybíróság felhívásában utalt arra, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére csak kivételes esetben lehetséges alkotmányjogi panaszt alapítani. Ilyen tartalmú alkotmánybírói döntés általunk is ismert.
13. Hivatkozom ugyanakkor az Alkotmánybíróságnak azon gyakorlatára, amely értelmében a jogállamiság, illetve annak eleme, a jogbiztonság elve a jogot alkalmazó szervek, így bíróságok (is) számára állít fel olyan követelményt, amely szerint megismerhető módon kell eljárniuk és dönteniük a hatáskörükbe tartozó ügyekben, amely keretében a bíróságnak, mint közhatalommal rendelkező szervnek az is kötelessége, hogy a döntéseit kimerítően megindokolja:

„[...] a jogállamiság nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság, amely egyéb követelmények mellett azt a feladatot rója a közhatalommal rendelkező és jogot alkalmazó szervekre, hogy jogilag szabályozott, megismerhető és kiszámítható módon járjanak el és döntsenek a hatáskörükbe tartozó kérdésekben. A jogbiztonság alkotmányos alapelveként érvényesülését biztosító kiszámítható jogalkalmazói működést a jogilag szabályozott eljárási garanciák megléte hivatott kikényszeríteni. Ilyen eljárási garancia az érintettek jogorvoslati jogának biztosítása is a jogaikat vagy jogos érdekeiket érintő döntésekkel szemben. Ezen Alaptörvényben is biztosított jog hatékony érvényesülésének egyik feltétele, hogy az Alkotmánybíróságnak módjában álljon az őt érintő döntés ténybeli és jogi indokait megismerni - vagyis

a közhatalommal rendelkező szerv köteles legyen a feladat- és hatáskörei gyakorlása során hozott döntéseit okszerűen, kimerítően, az érintett jogorvoslathoz való jogára is figyelemmel megindokolni. [...] [13/2013 (VI. 17.) AB határozat, 46. pont].

14. A törvényszék látszólagos eljárása ezért sérti a jogállamiság, illetve jogbiztonság elvét is, így ezen vonatkozásban továbbra is hivatkozom az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére.
15. (Megjegyzem még, hogy szintén sérti a jogbiztonság elvét az, ha egy tényről – esetünkben egy határidő érvényességéről – egy választottbírói ítélet mást állapít meg, mint egy korábban meghozott választottbírói ítélet. A felek között zajló elszámolási vitákban visszás és zavaros helyzetet teremt az, ha egy határidő az egyik ítélet szerint érvénytelen egy másik szerint viszont érvényes. A jogbiztonság ilyen sérelme minden érintett fél jogait sérti. Az érvénytelenítési keresetben felvetett ezen érvre sem adott a törvényszék ítélete érdemi választ.)

III. Egyebek

16. Tájékoztatom az Alkotmánybíróságot, hogy indítványozó a törvényszék ítélete ellen 2016. máj. 6-án felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyet I/9 alatt csatolok.

Budapest, 2016. június 3.

indítványozó
képv.

Melléletek:

- I/6 Ügyvédi meghatalmazás
- I/7 Cégekivonat és aláírási címpéldány
- I/8 Adatkezelési nyilatkozat
- I/9 Felülvizsgálati kérelem